

UJ KELET

Romániában	
Egész évre	— 82
Félévre	— 320
Negyedévre	— 170
Egy hónapra	— 60
Egy szám ára pályaud- varon és vidéken is 3 lej	
Bukarestben	— 3-50
Csehszlovákiában	
Egy hónapra	— 25 ck
Egy szám	— 1-50 ck

Négy halálraítélt

Nem tudjuk, mi volt a bűne annak a tizen-nyolc egyetemi tanárnak, akiket az orosz szovjetkormány forradalmi törvényszék elé állított s akik közül négyet már halálra is ítélték. A táviratok azt mondják: ellenforradalmi propagandát üztek, ezért kell lakolniok. A szovjetkormánynak kétségtelenül alapos okai lehetnek, hogy ezeket a tudósokat el akarja némitatni. Am nagyon kétséges, vajjon a borzalmas kievii ítélettel elérte-e ezt a célt. Mi azt hisszük: nem, sőt éppen ellenkezőleg, ebben az ítéletben önmagát ítélte el a szovjet. A háboru befejezése óta ezekre és százazrekre rug azoknak a száma, akiket a különböző országokban forradalmi és ellenforradalmi vádak alapján halálra ítélték és kivégeztek. Voltak idők, amikor Oroszországban számlálatlanul mészárolták le az embereket politikai felfogásuk miatt. De az emberiség végre reménykedni kezdett, hogy ezek az idők is elmúltak már. A világ himni kezdte, hogy elérkezett az idő, amikor nem lehet többé kinpadra feszíteni embereket csupán azért, mert más véleményen vannak, mint az uralmon lévő rendszer. És éppen Oroszországgal kapcsolatban kezdett éledni a remény az onnan érkező konzolidációs hírek és a szovjetkormány ama kitarító törekvése alapján, amellyel az összes európai államokkal a békés viszony újrafelvételét szorgalmazta. A kievii ítélet, sajnos, súlyos megcáfolása mindazoknak a szép és emelkedetthangu nyilatkozatoknak, amelyeket a szovjet képviselői Európa különböző fővárosaiban nap-napután világgá bocsátanak. Ez az ítélet azt mutatja, hogy az óriási orosz birodalomban még mindig a legvéresebb terror dühöng, amely kérlelhetetlenül elsöpör az utból mindenkit, aki nem hódol be feltétlenül az uralmon lévő eszmének. Oroszország ezzel az ítélettel ismét visszahullott abba a mélységbe, amelyben hat éven keresztül vergődött és amelyből most készült kilábalni. Ez az ítélet ismét kihívja a szovjet ellen a művelt emberiség haragját és felháborodását és a messze jövőbe tolja ki az áhitott célt, a népek és emberek kiengesztelődését: a békét.

Miért nem ismeri el Franciaország a szovjetet

Párisban meg vannak elégedve a szakértők jelentésével

(Páris, ápr. 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) Poincaré a kamarában egy interpellációra adott válaszában kijelentette, hogy Franciaország nem a szovjetkormány belpolitikája miatt nem ismeri el Oroszországot, hanem azért, mert az orosz kormány

megtagadta a gazdasági kérdések és adósságok likvidálását.

A francia kormány nem áldozhatja fel néhány cégnek, amelyek összeköttetésbe akarnak jutni az orosz piaccal, az orosz járadékok francia tulajdonosainak érdekeit. Erre a dologra már felhívta az angol kormány figyelmét is a küszöbönálló angol-orosz tárgyalások alkalmából.

Páris, április 10. A jóvátételi bizottság pénteken összeül, hogy eszmecserét folytasson a szakértőbizottságok jelentéséről. Valószínű, hogy a német kormányt is meghívják a konferenciára és felkérlik, ismertesse a maga álláspontját. A francia hivatalos körök, a „Matin“ szerint, nagyon meg vannak elégedve a szakértői bizottság jelentésével és hangoztatják, a szakértői javaslat azt bizonyítja, hogy

a német költségvetés egyensúlyozható

és néhány éven belül jelentékeny tőke lesz mozgósítható aranyárkában, amit az elpusztított vidékek helyreállítására lehet majd fordítani. Washingtoni jelentés szerint az Egyesült-Államok kormánya amerikai szempontból is kiélegetőnek tartja a szakértők jelentését.

A görög király megszegte a vendégjogot?

El kell hagynia Románia területét. A kormány akarata ellen bocsátotta ki a brassói proklamációt

Uj görög trónkövetelő a láthatáron

(Cluj-Kolozsvár, ápr. 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) György görög király brassói proklamációja élénken foglalkoztatja a bukaresti sajtót, amely szenzációs részletek közlésével bizonyítja, hogy a trónfosztott uralkodó megsértette Románia vendégszeretét, mert az illetékes tényezők tudta és beleegyezése nélkül utazott Levizisz D. magántitkárja kíséretében Brassóba, ahonnan

drótnélküli táviró útján küldte el proklamációját

a népszavazás előtt álló görög néphez.

A román kormány — írja a „Lupta“ — már első perctől kezdve kijelentette, hogy nem avatkozik bele a görög eseményekbe. György királyt is csak azzal a feltétellel fogadták be, hogy teljesen tartózkodni fog a politikától. Most azonban, amikor a görög monarchiára döntőjelentőségű események előtt áll a görög nép, György király ugyilátszik szükségesnek tartotta, hogy kiáltványával felébressze volt alattvalóiban a királyhűséget. A román kormány azonban konzekvens maradt elvéhez és

nem egyezett bele, hogy a görög király Románia területéről keltezte proklamációját.

A lap szerint ez a visszautasítás élénk megütöközést keltett az udvarnál, de minden ismételt intervenció eredménytelen maradt és így a görög királynak le kellett mondania erről a tervéről.

György király ekkor a francia és angol kormányokhoz fordult és vendégszeretüket kérte. Anglia és Franciaország válasza kedvező volt, de ugyancsak azt a feltételt szabta, hogy ugy Francia, mint angol területen György királynak

tartózkodnia kell minden politikai tevékenységtől. Ekkor a görög király elhatározta, hogy mégis Romániából fogja proklamációját elküldeni. Erre kitünő alkalom kínálkozott Beszarábia egyesülésének évfordulója, amikor a kormány tagjai Kisenevben voltak az ünnepségeken, a királyi pár pedig külföldre indult.

György király azzal az indoklással, hogy erdélyi tanulmányutra indul, Brassóba utazott és elküldötte proklamációját.

A „Lupta“ úgy tudja, hogy emiatt György királynak el kell hagynia Romániát, ha nem akar diplomáciai nehézségeket csinálni a román kormánynak, amely nem is tudott a görög király proklamációs szándékáról. Valószínű, hogy a görög királyi pár Franciaországban fog letelepedni és ott várja be a görög államforma kérdését eldöntő népszavazás eredményét.

Ezzel az eseményekkel kapcsolatban a „Dimineata“ azt írja, hogy az athéni lapokban proklamáció jelent meg Eugén Lascaris hercegtől, aki jelenleg a spanyolországi Saragossában él és állítólag egyenes leszármazottja a bizánci Lascaris-császári családnak, amely a XI. és XII. században uralkodott a kisázsiai Niceában. Ezen az alapon

Lascaris herceg magának követeli a görög koronát

és két fiának, minthogy ők az egyedüli tagjai az egyetlen görög dinasztiának. Felszólítja a görög népet, hogy ne keressen többé idegen dinasztiákat, amelyek annyi bajba sodorták már Görögországot.

A közhangulathoz azonban bizonyosra vehető, hogy a népszavazás a közírársági párt óriási győzelmét fogja eredményezni.

Terjed a budapesti nyomdászsztrájk

A hetilap-munkások és könyvszedők is leálltak. A munkaadók moroveron ragaszkodnak álláspontjukhoz. Nagy vihar a nemzetgyűlésen Nagy Vince felszólalása miatt. Megszavazták a tizenhatórás üléseket

(Budapest, április 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) A nyomdászsztrájk tovább tart, sőt terjedőfélben van. A mai nap első eseménye az volt, hogy a hetilapok szedői, továbbá a könyvszedőnyomdászok, az úgynevezett „werk-munkások“ egy része is beszüntette a munkát. Eddig ugyanis a hírlapnyomdákban csak a napilapok szedői nem dolgoztak, a hetilapok és könyvek szedésére alkalmazott személyzet azonban továbbra is folytatta a munkát valamennyi nyomdában. A kora reggeli órákban azonban a „Budapesti Hírlap“ épületében, ahol a kormány által kiadott „Reggeli Hírek“ című szükséglapot készítették, megjelentek a nemzeti munkavédelmi osztag emberei, mire

a werk-munkások kivonultak a szedőteremből

és a nyomdászszakszervezet utasítására elhagyták az épületet.

A munkaadó érdekeltségnek változatlanul az az álláspontja, hogy az „Az Est“-nél kitört sztrájk jogtalan volt, mert ellenkezik a főnökegyesület és a szakszervezet között érvényben lévő kollektív-szerződéssel. A főnökegyesület kijelenti, hogy az Atheneumnál dolgozó nyomdász-személyzetet az utóbbi hetekben hasonló cselekményekért több ízben rosszalásra, vagy pénzbírságra ítélték. Eppen ezért a munkaadók csak akkor hajlandók egyezkedési tárgyalásokat kezdeni a szakszervezettel, ha biztosítékot kapnak arra, hogy

hasonló sztrájkmozgalom nem fog megismétlődni.

Hangsúlyozzák, hogy a nyomdaiparban minden

héten kollektíve rendezik a munkabéreket a legmagasabb indexszámok alapján, a munkásság bevonásával. A munkásság képviselőivel folytatott utolsó értekezlet óta újabb békéltető tárgyalás még nem volt.

Budapest, április 10. A magyar nemzetgyűlésen Pesthy Pál igazságügyi miniszter volt ma az első szónok. Hangoztatta a szanálási javaslatok tárgyalásának szükségességét és megnyugtatta a pártokat, a kormány csak azt akarja elérni a javasolt tizenhatórás ülésekkel, hogy a nemzetgyűlésnek módja legyen alapos kritikára a határidőhöz kötött javaslatoknál. Az igazságügyminiszter után György István egységspárti képviselő beszélt; utalt arra, hogy

Ausztriában három óra alatt letárgyalták a szanálási javaslatot.

A nemzetgyűlés nagy többséggel elfogadta az elnök napirendi indítványát, mely szerint ma szavaznak a tizenhatórás ülésekről. A délelőtti szavazás során a nemzetgyűlés elfogadta a tizenhatórás üléseket és így már holnap is reggel hét órától éjtéli tizenkettőig fog tartani a parlament, egyórás ebéddő megszakítással.

A mai ülésen Nagy Vince, a Károlyi-kormány volt belügyminisztere is hozzászólt a szanálási javaslatokhoz. A szélsőbaloldal kivételével

az egész Ház nagy felzudulással fogadta Nagy Vincét.

A vihar megismétlődött, amikor Nagy Vince kijelentette, hogy mindenféle nemzeti önértékesedést elítél.

n tűzifát
gyesztén
s gipszet
Cluj
interurban 11-06
10 lej

bergi,

ek
200

ó k:

z egyen-

olajgyári

elye

adea-Mare

ók és műlábak

87
202
595

Hogyan akarta a Consiliul Dirigent kiaknázni az altalajt

A „Viitorul“ szerint a nemzeti párt el akarta idegeníteni az ország javait. Egy öt év előtti szerződést tervezet, amelyet senki sem irt alá

(Bucuresti-Bukarest, április 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) Néhány nap óta, mióta a nemzeti párt vezetési Jorga pártjával fúziós tárgyalásokat folytatnak, a kormány félhivatalos lapja újra sorozatos támadásokat intéz a nemzeti párt ellen. A lap legutóbbi számaiban sorra veszi a nemzeti párt kormányzása alatt hozott intézkedéseket és azt igyekszik kimutatni, hogy a Consiliul Dirigent uralma vétett az ország egyetemes érdekei ellen. A lap mai száma féloldalas cikkben számol be arról, hogy a Consiliul Dirigent 1919-ben az idegenek kezére akarta játszani az ország javait.

A cikk bizonyítékként leközli annak a francia szerződési formulának román fordítását, amelyet egy részről egy angol részvénytársaság megbízottja, Cosens Hardy, másrészt a nemzeti párt vezetői szerkesztettek meg. Ennek a szerződésnek, amely sohasem kerül aláírásra egyik részről sem, főbb pontjai így hangzanak:

„Hogy Erdély földalatti kincsei mennél inkább kiaknázhatók legyenek, közös tervet dolgoztunk ki, amelynek főbb alapelvei a következők:

1. Az állam tulajdonának kombinálása a magán-tulajdon kezdeményezésével.

2. A román parasztok és munkások támogatása, hogy anyagi érdekelttséggel is vegyenek részt az altalaj kiaknázásában.

3. A legmodernebb szakképzettségű román technikai személyzet kinevelése.

Ezeknek a vezérelveknek megvalósítása céljából az angol törvények szerint megalakult részvénytársaságnak rendelkezésére bocsátja az egész altalajt, az összes bányákat (aranyat, földgázt, szenet, vasat, só és ásványvizeket), valamint a már üzemben lévő bányákat, az összes gépeket, épületeket és berendezéseket, amelyek az állam birtokában vannak Erdélyben.

Cserébe az állam egymillió részvényt kap egyenként egy font sterling névértékről szólót.

A szerződés ezután következő pontjai az angol részvénytársaság és a román állam jogait precizirozza. A pontok fenttartják az állami ellenőrzés szuverenitását, az altalaj-termékek elosztásának és exportjának szempontjából, de ha ebből az ellenőrzésből a részvénytársaságot kár éri, úgy az állam megtéríti a kárt. A szerződés azzal végződik, hogy a Consiliul Dirigent tagjai mindent el fognak követni, hogy a javaslatot a minisztertanácsban, valamint a parlamentben törvényerőre juttassák.

A fenti szerződés tervezetben, amelyről még a „Viitorul“ is elismeri, hogy egyik fél sem irta alá, az állam érdekeinek elárulását látja a félhivatalos sajtó.

A tabla felmentette a másfélévi börtönre ítélt Kozma Józsefet

Rehabilitálták a betöréssel vádolt kolozsi géplakatost

(Cluj-Kolozsvár, április 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) Ince István kolozsi fűszerkereskedő 1921 decemberében felfedezte, hogy éjjelenként az üzlet áru- és készpénzkészletét valaki lopkodja. Ince hónapokon keresztül leleskedett a betörőre, míg végre 1923 június tizenkettedikén reggel jelentést tett a kolozsi csendőrségnek, hogy az elmúlt éjjel rajtakapta Kozma Józsefet, amint egy alkulcsal be akart hatolni a boltjába. Ince egy ormótlan alkulcsot is átadott a csendőrségnek, amit állítása szerint boltjának ajtájában talált.

Ince jelentése alapján a csendőrség letartóztatta Kozma Józsefet, aki kihallgatása során beismerő vallomást tett. Kozma letartóztatása óriási feltűnést keltett Kolozson, ahol mindenki ismerte a szorgalmas géplakatost, aki munkával kis vagyongára is tett szert és így valószínűtlennek látszott, hogy ő követte volna el a betörést.

A kolozsi csendőrség áttette a kolozsvári törvényszékhez, amely 1923 június 20-iki tárgyalásán vonta felelősségre Kozma Józsefet.

A tárgyaláson Kozma visszavonta a csendőrség előtt tett vallomását. A bűnjelként lefoglalt alkulcsról a károsult nővére, Ince Lujza azt vallotta, hogy az a Kozma tulajdonát képezi. Ince István és sógora Bölönyi Mihály, valamint tizenhárom éves szolgáljuk Fiti János azt vallották, hogy az északai látogatásban felismerték Kozma Józsefet. E vallomások alapján a törvényszék bizonyítottan látta Kozma bűnösségét és másfélévi börtönre ítélte a géplakatost. A vádlott felebbezést jelentett be az ítélet ellen és így került az ügy a kolozsvári tabla elé, amely mai ülésén tárgyalta az ügyet.

Dr. Giurgiu János védőügyvédnek az újonnan kihallgatott tanúk segítségével sikerült bebizonyítani, hogy a betörés éjjelen olyan koromsötét volt, hogy Inceék semmiesetre sem ismerhették fel a tettest. A tanúk azt is beigazolták, hogy Kozmát a csendőrségen tetteg bántalmazták és így csikarták ki belőle a beismerő vallomást. A tárgyaláson az is kiderült, hogy a bűnjelként lefoglalt kulcs sohasem volt Ince tulajdona.

A szovjet halálraítélt négy egyetemi tanárt

Ítélet a kievi tizenharcok pörében. Visszahívták a bécsi orosz követet

(Bécs, ápr. 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) Tegnap párisi jelentés adta hírül, hogy Poincaré tiltakozó táviratot küldött Moszkvába, amelyben tizenharc forradalmi törvényszék elé állított egyetemi tanár halálraítéltetése ellen protestált. A párisi távirat, amely arról is beszámolt, hogy Poincaré hasonló lépésre fogja felkérni az angol és francia kormányokat is, óriási feltűnést keltett Bécsben, ahol csak Poincaré tiltakozó távirata alapján szereztek tudomást arról, hogy Kiebben forradalmi törvényt ílnek tizenharc ellenforradalmással vádolt egyetemi tanár és intellektuel fölött.

A bécsi Eissler-pör

Nagykereskedő, aki unokafivérét meggyilkolta. Tegnap kezdődött az esküdtszéki tárgyalás

(Bécs, ápr. 10. Az Uj Kelet tudósítójától.) A múlt év augusztusában döbbenetss szenzációja volt az osztrák fővárosnak. A nemzetközi relációkban is tekintélyes Eissler és Fivére fatermelő cég egyik volt üzletvárosa, Eissler Ottó fegyverrel intézte el a céggel fennálló vélt sérelmét: lelötte unokafivérét, Eissler Róbertet. A cégnek közel negyven éve Erdélyben is vannak üzemei, amelyeket néhány hét előtt való elhalálozásáig Jockl Sámuel, a fások egyik tekintélyes tagja vezetett.

A per tárgyalásáról a következőket jelentik:

A gyilkos Eissler Ottó 1896 óta különböző állásokban működött az Eissler és Fiverei nagy fűszer-cégben. Azonban már 1910-ben kilépett, mert azt hitte hogy unokafivérének ki akarják őt intrikálni. 1919-ben dr. Eissler Herman, Eissler Róbert és Eissler Alfréd rokonaival írásos megegyezést kötött, amelyben lemondott a cégben való részesedéséről és megelégszik azzal, hogy mint csendes társ vegyen részt a cég összes üzleteiben. 1920-ban az egyik cégtárs, Eissler apja, meghalt, egy évvel később pedig Eissler Ottó nagyobb végkielégítés ellenében minden az üzlettel kapcsolatos igényéről lemondott.

Később megbánta ezt a lépését és rokonai ellen keresetet indított a megállapodások megsemmisítése iránt. Ő maga azonban nem bízott ennek az akciónak az eredményében és több ízben lépéseket tett az iránt, hogy rokonait újabb egyezsége bírja. Ezek azonban nyomtalanul elutasítottak minden közvetítést. Ez a visszautasítás Eisslerben mindjobban felhalmozta a rokonai iránti gyűlöletet és ez érlelte meg benne a gyilkosság gondolatát.

Eissler évek óta a Bécs melletti Badenben lakott. Február kilencedikén itt Müller Ferdinánd puskaművesnél egy browning-pisztolyt vásárolt. Augusztus huszadikán — egyezségi ajánlatának visszautasításakor — újra bejött a fegyverműveshez és egy Mauser-pisztolyt akart vásárolni. De ezt csak néhány nap mulva kapta meg, minthogy nem volt raktáron. Augusztus harmincadikán reggel Bécsbe utazott, amikor mind a két pisztoly nála volt. Leszállva a villamosról, egyenesen a Lueger-platzon levő Eissler-féle irodába ment, ahol azonban akkor a cég főnökei még nem jöttek be. Később bejött Eissler Róbert. Felemelte a telefonkagylót, hogy valamelyik üzletfelével beszéljen. Ezt az alkalmat Eissler Ottó arra használta fel, hogy mindkét pisztolyból több lövést irányítson Róbertre, aki élettelenül összeesett. A durranásokra Köhler Albert, a cég főpénztárosa befutott a szobába és elvette Eissler Ottótól a fegyvereket.

— Miért nem engedi, hogy magamat is föbelőjem? — ez volt a gyilkos kérdése.

Azután a pamlagra tették Eissler Róbertet, aki csak ennyit tudott mondani: „Szegény jó feleségem!”

A gyilkos Eissler nyugodtan állott és amikor az egyik tisztviselő könnyes szemekkel kérdezte, mint volt szíve ezt megtenni, keményen és nyugodt hangon így felelt:

— Nem kár érte!

Dr. Giurgiu másfélórás hatásos védőbeszédében különösen azt fejtegette, hogy a törvényszék csupa érdekeit tanu vallomása alapján hozta meg marasztaló ítéletét és nem vette figyelembe Kozma inasainak vallomását, akik gazdájukalibijét bizonyították.

Rövid tanácskozás után a tabla helyt adott a védelem érvelésének és felmentette Kozma Józsefet a vád és következményei alól és ezzel rehabilitálta az ártatlanul szenvedő géplakatost. (b. m.)

A ma esti órákban már részletes távirati jelentés érkezett Bécsbe Kievből, amelyből kiderül, hogy a tizenharcok perében már ítéletet is hozott a forradalmi törvényszék. Eszerint az ellenforradalmi propagandával vádolt egyetemi tanárok közül négyet halálra, a többieket hosszabb-rövidebb szabadságvesztésre ítélték.

Bécs, április 10. Levitsky bécsi orosz követet visszahívták és utódjává Osdonojefet nevezték ki. Levitsky visszahívásának oka állítólag az, hogy ő szerkesztette Krestinskynek a román-orosz konferencián felolvasott deklarációját, amelyben kijelentette, hogy a szovjetkormány lemond Beszarabiáról.

Nemsokára orvos jött. Eissler Róbert halálán szolt:

— Doktor ur, haslővésem van, úgy érzem, meghalok. Mondja meg, meddig élhetek még?

Bevittek egy szanatóriumba, ahol nemsokára meghalt.

A vádirat

A vádirat kiemeli, hogy Eissler Ottó az elkövetett tett után nyugodt volt és amikor a rendőrtiszt kihallgatta, a gyilkosság okául ezt mondotta:

— Ön is tudhatja, mit kellett éreznem, amikor engem aranyfrank helyett osztrák koronákkal akarnak elintézni. Különbösen is di-hőmben löttem erre az emberre, aki becsapott. Ugy vélem, hogy ilyen körülmények között erkölcsileg megvetendő cselekedtem, de emberileg ez a cselekedet érthető.

A vádirat hangsúlyozza, hogy a gyilkos egy különönc benyomását kelti, aki tulzottan vigyáz az egészségére és módfelett gyanakvó természet. Az elmeorvosok véleménye szerint hipochondriára hajló, csavaros-eszű, különc-ködő ember, azonban nem zavart elméjű.

Ez az eset most került az esküdtszéki bíróság elé. A tárgyalás valószínűleg három napot fog igénybe venni. Tizennégy tanut idéztek be, azonfelül több elmeorvosot, akikkel a védelem azt akarja igazolni, hogy Eissler a tett elkövetésekor beszámíthatatlan volt.

Eissler kihallgatása

Kihallgatásakor Eissler elmondja, hogy ötven éves, nőtlen, de három törvénytelen gyermekéről kell gondoskodnia. Jogot és mezőgazdasági főiskolát végzett.

Elnök: Bűnösnek érzi magát?

Vádlott: Bűnösnek, de nem úgy, ahogy a vád azt beállítja. Elmondja, hogy az Eissler-cég vagyona harmincmillió svájci frank volt és ebből hét és félmilliót tett ki az a részesedés, amely apjára esett. A cég a boszniai legnagyobb erdőipari vállalat birtokában volt, amelyet már 1911-ben husz-huszonötmillióra becsültek.

— Nagyapám negyven évig, apám ötven évig volt a cég főnöke, azonban az 1897-ben megkötött szerződés nyitott ajtót hagyott az intrikáknak. Minthogy tizenöt éven át magam is vezettem a céget és minthogy a fa- és erdőipart elméletileg és gyakorlatilag ismerem, tudom, hogy milyen hatalmas vagyon fölött rendelkezett. Hatalmas titkos tartalékjai voltak a cégnek, amelyből engem furfangos uton intrikáltak.

A tett elkövetését úgy állítja be, hogy előbb fivérének hosszasan elmondotta, milyen igazságtalanság történt vele, ő azonban alig hallgatott rá, a telefonhoz ment és ezt mondotta: „Inkább nyolc évig p-reskedem veled, de járadékot nem kapsz.”

— Ez anyyira felháborított, hogy fejembe szállt a vér, a zsembembe nyultam revolverem után, amit különben husz év óta magamnál viselek és rálöttem anélkül, hogy céloztam volna. Így történt.

A tárgyalást folytatják.

A diszsziben a mult etkezik. Az a

— abban az tégéd, a zsidó

— Hja, becsülnek. hivatalos. A a zsemben zsidó nincs is

A társaság ennek nyitlakok elgondol

— En n amit a követ

— B, vá bor hitsorsos érkezik, ért kongresszusi zervatív érzelátogatni. An meglepetésük esolyát látnak

Becsapták az az ablakon á hivat őket.

A kérdés kül, hogy be azt a nagy d dolták, hogy

— Látják nem szabad az ok iránt detem hivem élvezetétől, d egy disznót, hever a po nak töle.

— Azt h abban az an

Nem gör elnök mesélt gyon szellem is híres volt, mondani, m des évi vend szok jól szok őket a szoká széd elején.

és látta, hog gelmes hang

Ne gond nem tudk nem gönnolo

Akkor n tént, a hábc volt humorá utcán, ki bo megtudakolja laszt kapja,

— Maga és ilyen bet tani, hogy n

— Na k

— Nézz eset lehetsé lett; ha alk szót se, ha séges, vagy behívót, akk kap, akkor vonul, vagy szólhat egy dolog állhat szolgálatos l

Ez történt...

A diszsidó. Egyik kolozsvári kóser vendéglőben a múlt nyár derekán néhány jóbarát együtt étkeztek. Az ajtó nyílik és belép azon Aufschneider

Berci, egy mindnyájuk által jól ismert hencsér fráter, aki egyenesen asztaluk felé tart és hangos „szervusz“-szal köszönti őket. A kérdésre, hogy honnan került elő, pöffeszkedve felelé, hogy ő bizony S... on fürdőzik.

— S... on, — kiáltottak fel valamennyien csodálkozva, — abban az antiszemita fészekben, ott megtérnek téged, a zsidót?

— Hja, engem mindenütt szeretnek és megbecsülnek. Nincs estély, amelyre én nem volnék hivatalos. A jövő heti elite-bálra a meghívó már a zsebemben van. Igaz, hogy rajtam kívül más zsidó nincs is ott.

A társaság nem igen adott hitelt szavainak és ennek nyíltan is kifejezték azt. Az egyik közülük elgondolkozott és végre így szólt:

— Én nagyon természetesnek találom a dolgot amit a következő história is igazol.

— B. városában országos vásár volt. Két jámbor hitsorsos, akik már egy nappal előbb a városba érkeztek, értesültek arról, hogy bár a hitközség kongresszusi alapon áll, a rabbi határozottan konzervatív érzelmű és elhatározta, hogy meg fogják látogatni. Amint az utcaajtót kinyitják, legnagyobb meglepetésükre az udvar közepén egy nagy pocsolót látnak és abban egy hatalmas sertés fetreng. Becsapták az ajtót és tovább mentek. A rabbi, aki az ablakon át ezt látta, utánok sietett és visszahívta őket.

A kérdésre, hogy miért akartak elmenni, anélkül, hogy bejöttek volna hozzá, azt felelték, hogy azt a nagy disznót látva az udvarban, úgy gondolták, hogy itt nem lakhatik rabbi.

— Látjátok barátaim, — szólt a rabbi — így nem szabad az ember felett pálcát törni, mielőtt az ok iránt érdeklődünk. Én évek óta egyre hirdetem hívemnek, hogy tartózkodjanak a disznóhus élvezetétől, de fájdalom, mind hiába. Most tartok egy disznót, hogy lássák mily utálatos állat, amint hever a pocsolójában, hátha mégis megundorodnak tőle.

— Azt hiszem Bercinek is ilyen szerep jutott abban az antiszemita fészekben.

Etoile, Szászváros

Nem gönnölöm a jó alvást. F. F. hitközségi elnök mesélte el a következő történetet: Egy nagyon szellemes vándorrabbi, ki többek között arról is híres volt, hogy nagyon sokáig szokot drósét mondani, megérkezett az e... i khileba. Rendes évi vendég volt, kinek beszéde alatt a bálboszok jól szoktak aludni. Ez alkalommal is elnyomta őket a szokásos szombati „nápecolás“, már a beszéd elején. A rabbi miután egy órát már beszélt és látta, hogy hívei mély álomban vannak, dörgegélmes hangon a következőképp tejezte be beszédét:

Ne gondoljátok, kedves híveim, hogy én már nem tudok beszélni. Tudnék én még sokáig, de nem gönnölöm nektek ezt a jó alvást.

Kleó, Timisoara

Akkor nem szólhat egy szót se. Pesten történt, a háború alatt, hogy R. M. zsidó, ki híres volt humoráról találkozik egy jó ismerősével az utcán, ki borzasztóan lehangolva jön vele szembe, megtudakolja lehangoltsága okát, mire azt a választ kapja, hogy ismerőse sorozáson volt.

— Maga sorozáson volt — mondja R. M. — és ilyen betropicet, én be fogom magának bizonyítani, hogy nem szólhat egy szót se.

— Na hadd halljam, szól az ismerős.

— Nézzé, ha maga sorozáson volt, akkor két eset lehetséges, vagy alkalmatlan, vagy alkalmas lett; ha alkalmatlan lett, akkor nem szólhat egy szót se, ha alkalmas lett, akkor két dolog lehetséges, vagy kap behívót, vagy nem; ha nem kap behívót, akkor nem szólhat egy szót se, ha pedig kap, akkor két dolog lehetséges megint, vagy bevonnul, vagy nem; ha nem vonul be, akkor nem szólhat egy szót se, ha igen, akkor megint kétféle dolog állhat elő; vagy segédszolgálatos, vagy frontszolgálatos lesz. Aki ma segédszolgálatos lesz, az nem

szólhat egy szót se, ha pedig frontszolgálatra lesz alkalmas, akkor megint két eset áll elő, vagy kiküldik a frontra, vagy nem; ha nem küldik ki, szólhat egy szót is? Ha pedig kiküldik, akkor ismét két eset lehetséges, vagy megsebesül, vagy

nem sebesül meg. Ha nem sebesül meg, akkor nem szólhat egy szót sem, ha pedig igen, akkor megint két eset lehetséges, vagy meggyógyul és akkor nem szólhat egy szót sem, vagy meghal és akkor pláne nem szólhat egy szót sem. Kleó, Timisoara.

Szivenlőtte magát a pénzügyigazgatóság főpénztárosa

Négymillió lej hiányt talált páncélszekrényében. Vizsgálat a rendőrségnek és a pénzügyigazgatóságnak. Kollégái és felettesei nem tartják bünsnek Danilescu doktort. Az öngyilkos állapota válságos

(Cluj-Kolozsvár, apr. 10. Az Uj Kelet munkatársától.) A kora délelőtti órákban egy borzalmas és sokak előtt érthetetlen hír járta be a várost: Danilescu Alexa dr. pénzügyi tanácsos, a pénzügyigazgatóság főpénztárosa, hivatali helyiségében szivenlőtte magát. A hír kapcsán megindultak a találgatások, voltak, akik az öngyilkos főtitkárrel azzal vádolták, hogy visszaéléseket követett el, voltak azonban olyanok is ezek azoknak sorából kerültek ki, akik Danilescu ismerték és becsülték, akik ártatlanságát hangoztatták. A pénzügyigazgatóság épülete olyan volt, mint egy megzavart hangyaboly, a tisztviselők idegesen szaládgáltak egyik szobából a másikba, kérdésekkel ostromolták azokat a kollégáikat, akik Danilescu közvetlen közelében dolgoztak, vagy akik szemtanúi voltak a tragédiának. Csodálkoztak azon, hogy Danilescu reggel még jókedvűen ment hivatalába, barátságosan fogadta az üdvözléseket és alig egy félóra múlva véresen bukott íróasztalának zöldposztójára.

Szerdán nemzeti ünnep volt és a pénzügyigazgatóság tisztviselői nem dolgoztak. Ma reggel mentek csak be hivatalukba és Danilescu Alexa dr. is ma foglalta el rendes helyét egy napos távollét után. Amikor a szobába belépett, még semmi rendellenességet nem látott, csak amikor a páncélszekrényének kinyitott, akkor a megszámolni, akkor vette észre, hogy négy-millió lej hiányzik. Mint a villámcsapás, úgy hatott ez a felfedezés a szerencsétlen emberre és egy pillanat alatt összetört. Zokogva borult asztalára, minden munkájának, becsületességének eredményét elveszítve látta és mélységesen megrendülve közölte bizalmasaival a rettenetes felfedezést.

Barátai, akiket szintén meglepett a hír, vizsgálták a zokogó embert, hogy a nyomozás során minden kiderül majd, ha ártatlan, ne vesztse el a fejét és úgy látszott, mintha Danilescu dr. egy kissé meg is nyugodott volna. Azt mondotta, hogy még egyszer meg akarja nézni, tüzetesen meg akarja vizsgálni a páncélszekrény tartalmát, kiküldte barátait a szobából és legkedvesebb kollégájának, Maxim Laurentiu titkárnak levelet írt, amelyben megírja, hogy tragédia történt, óriási hiányt fedezett fel, amelyet vagyonából pótolni nem tud, fél a következményektől, a zaklatástól, a hajszától és inkább bucsút mond az élet nagy és apró bajainak. Néhány perc telt csak el, amíg bucsusorait papírra vetette és felhangzott szobájában a dörrenés, a beszaladó kollégák az életvidám és erős ember helyett egy összeesett vérző testet láttak.

Danilescu dr.-t legelőször Simon mentőorvos vizsgálta meg és konstataulta rögtön, hogy a szívnek semmi baja nincs, a golyó a tüdőn szaladt keresztül. Bevitték a sebészeti klinikára és értesítették fiatal feleségét.

A vizsgálat

A vizsgálat azonnal megindult. Muresan prefektus, Palade ügyész, Pop Leontin rendőrkapitány, Simionescu pénzügyi vezérigazgató, Georgescu pénzügyi adminisztrátor fogtak azonnal hozzá, hogy a különös ügy rejtélyesen kuszá szálait kibogozzák és kiderítsék, vajjon büns volt-e Danilescu és a büntetés helyett választotta-e a fegyvert, vagy pedig másnak a büntetése okozta ezt a rettenetes tragédiát. Ez a vizsgálat valószínűleg hosszabb időt vesz igénybe, ma még tiszta képet nem alkothatunk az ügyről, azonban Danilescu hivatalnoktársai egybehangzóan mind azt mondják, Danilescu ártatlan, valaki felhasználta az egy napos ünnepet és kinyitotta a négy-milliót tartalmazó páncélszekrényt.

Maxim Laurentiu, aki jóbarátja volt Danilescu tanácsosnak és akihez a szerencsétlen ember bucsulevelét írta, munkatársunknak a következőket mondta:

— Teljesen kizártnak tartom, hogy Danilescu büns lett volna. Abszolút rendes, nyugodt polgári

életet élt, nem kártyázott, nem ivott, nem volt szoknyabolond, egy esztendő házas volt és feleségét nagyon szerette. Sem most, sem régebben nem tapasztaltam életmódjában olyan változást, ami arra engedne következtetni, hogy Danilescu illetéktelen pénzeket költött volna, mert sohasem költekezett erején túl. Hogy a hiányt mi okozta, vajjon Danilescu gondatlansága hozzájárult-e ahhoz, hogy a büntényt valaki elkövethesse, nem tudom. Nem tartom azonban valószínűnek, hogy barátom, aki már hosszú idő óta egyik legkiválóbb főtitkárviselője a pénzügyigazgatóságnak, vétkes könnyelműséggel, vagy gondatlansággal egyik előmozdítója lett volna a vakmerő rablásnak.

Mit mond a rendőrség

A rendőrség részéről Pop Leontin kapitány vezeti a nyomozást. A kora délelőtti óráktól kezdve, ahogy a rendőrség tudomást szerzett az esetről, egészen késő délutánig egymás kezébe adják szobájának kilincsét azok az emberek, — legnagyobb részt a pénzügyigazgatóság tisztviselői — akiket kihallgatni szükségesnek lát. Állandóan ketten-hárman várnak előszobájában, alig tud időt szakítani magának arra, hogy minket pár szóval informáljon:

— Sem pro, sem kontra nem alkothattam még véleményt magamnak, mert a kihallgatások folyamában vannak. Danilescu, az eset szenvedő hősét még nem hallgattuk ki, egyelőre hivatalnoktársainak vallomását veszem fel. Lehet, hogy holnapra készen lesznek és akkor megadhatom a megadható felvilágosításokat, lehet azonban, hogy a vizsgálat még több napot vesz igénybe.

A pénzügyigazgatóságon délután öt órakor folytatták a már délelőtt megkezdett rovincsolást. Georgescu Toma adminisztrátor, aki a rovincsolást Simionescu vezérigazgató mellett vezeti, munkatársunk előtt a következőket mondotta:

Mindig becsületes embernek ismertük...

— Nem hiszem és az első perctől kezdve sem hittem, hogy Danilescu tanácsos a rábizott pénzekből sikkasztott volna. Mindig becsületes embernek ismertem és különben is jómódu ember volt, spekulációkba nem bocsátkozott, úgy hogy pénzzavarát fedezőndő sem kellett idegen pénzhez nyulnia. Ha ezeket a momentumokat nem is vesszük figyelembe, akkor sem hihetünk büntettségében, mert ha egy ember megelégedik magáról és sikkaszt, nem jön be néhány nap múlva hivatalába és nem kísérel meg öngyilkosságot. Ha Danilescu elvette volna a pénzt, valószínűen azért tette volna ezt, hogy a jövőben pénze legyen, a multban nem költekezett úgy, hogy arra következtethetnénk, hogy rendszeresen követte el a sikkasztásokat, ha pedig pénzt akart szerezni, nem árulta volna el tettét azzal, hogy mielőtt még gyanuba jöhetett volna, mielőtt még ezzel a hatalmas összeggel tovább állt volna, öngyilkosságot követett el. Mi folytatjuk a vizsgálatot, lehet hogy egyáltalában nincs bűnügyről szó, lehet, hogy a pénzek nincsenek kellően elkönyvelve, azt hiszem, hogy a holnapi nap már tisztázni fogja ezt a súlyos kérdést.

A rovincsolásnál jelen volt Palade ügyész is, aki azonban semmi pozitívumot nem mondott:

— Nem szeretek elébe vágni a dolgoknak, — mondotta az ügyész, — nem szeretek akkor beszélni, amikor még nem tudom az általam elmondottakat kellő kritikával kísélni. Annyit leszögezhetek, hangsúlyozva azonban, hogy ez csak privát vélemény és nem hivatalos megállapítás: Danilescu dr.-t nem tartom bünsnek.

A klinikán

Orvosság és éterszag, fényesre mosott kék-fehér kőkockák, hófehér köpenyben járó orvosok, kedvesarcu, tipegőjárású ápolónők fogadják az érkezőt a kolozsvári sebészeti klinikán. Idehozták és itt fekszik a huszas számú szobában halálal vívóva Danilescu Alexa dr., a pénzügyigazgatóság öngyilkos főtitkárviselője és valószínű, hogy most sokkal jobban ragaszkodik az élethez, mint abban a megdöbbenésben és elhamarkodott percben, amelyben szíve felé fordította revolverének csövét.

mi tanárt

rossz követet

részletes távirati jele, amelyből kiderül, már ítéletet is hozott. Eszerint az ellenforradalmi tanárok között hosszabb-rövidebb

bécsi orosz követet neveztek ki. Állítólag az, hogy a román-orosz konferencián, amelyben kijelent, amond Beszarabjáról

dött az esküdt.

Eisler Róbert hal

m van. úgy érzem, eddig élhetek még? Kumba, ahol nem

A vádirat

Eisler Ottó az el volt és amikor a alkosság okául ezt

kellett éreznem, helyett osztrák költ. Különbösen is düre, aki becsapott. körülmények között kedtem, de embe-

hogy a gyilkos elti, aki tulzottan ódfelett gyanakvó véleménye szavaros-eszü, különavart elméjü.

az esküdtbíróóság három napot fogtanut idéztek be, akikkel a véde E. Eisler a tett el volt.

Eisler kihallgatása

mondja, hogy ötven nytelen gyermeké és mezőgazdasági

gát?

em úgy, ahogy a hogy az Eisler-ráji frank volt és ki az a részesezés, oszniai legnagyobb volt, amelyet már ra becsülték.

ig, apám ötven ban az 1897-ben ajtót hagyott az t éven át magam gy a fa- és erdő- ilag ismerem, tu- vagyon fölött ren- rtalékjai voltak a rfangos uton ki-

ítja be, hogy előbb a, milyen igaz- onban alig hall- s ezt mondotta: em veled, de já-

tt, hogy fejembe ltam revolverem óta magamnál vi- gy céloztam volna.

87
432
598

KÖZGAZDASÁG

Erdélyi gazdák gyűlése. Az Erdélyi Gazdasági Egylet vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartja meg az évi közgyűlést Clujon Str. Andreiu Muresan (Attila-utca) 10. szám alatti székházában. A közgyűlést követően az aktuális mezőgazdasági kérdésekről előadást tart dr. Abrudbányai Ede földbirtokos, ügyvéd. Előadás után társaskirándulás lesz a motorekeverseny színhelyére.

Nagy fizetésektől mentesek Itáliában. Triestből jelentik: A milánói kereskedelmi kamara utolsó statisztikája szerint az év elmúlt két hónapjában Olaszországban 1202 csődöt jelentettek be szemben a tavalyi két hónap csődbejegyzéseivel, amikor 771-en jelentettek csődöt. Tíz év óta ez a legmagasabb száma a csődbejelentéseknek. A bukások a nagykereskedők körében még mindig érezhető áru- és pénzkriszise vezethetők vissza.

Zár alatt maradnak Angliában a Osztrák-Magyar Bank értékei. Londonból jelentik: A főbírósági törvényszék a napokban foglalkozott az Osztrák-Magyar Bankot likvidáló Luxardo Bank felelősségével. Az elsőbíróság elutasította a likvidátor kérelmét, mellyel az Osztrák-Magyar Banknak Angliában levő értékeinek a zár alól való feloldását szorgalmazta. A felelősségi bíróság az első ítéletet helybenhagyta és az ítéletet azzal okolta meg, hogy az Osztrák-Magyar Bank kétségkívül olyan társaság volt, amelyet a monarchia állampolgárai ellenőriztek. Eppen ezért a bankot osztrák-magyar intézménynek kell tekinteni. Az Osztrák-Magyar Banknak Angliában levő vagyona ennélfogva továbbra is zár alatt marad és angol állampolgároknak a monarchia ellen való követeléseinek kielégítésére szolgál.

Kétszáznegyven milliárddal növekedett a magyar államjegyforgalom. Budapestről jelentik: Az Allami Jegyintézet legutóbbi kimutatása az államjegyszaporulatról számol be. Az államjegyforgalom 240.8 milliárddal 1.606.8 milliárdra emelkedett. Zsírőbefizetések révén 92.5 milliárd került forgalomba.

A mai valutapiac

A tegnapi szünet után ma élénken és szilárdan indult az üzlet, délfelé azonban némileg el-lanyhult. Feltűnt a cseh koronának Zürichben való szokatlan visszaesése. Az áruk a következők: osztrák korona 367-369, magyar korona 410-415, cseh korona 563-570, svájci frank 33.65-33.70, francia frank 11.55-11.60, dollár 192-192.5, font sterling 834-836, olasz lira 8.55-8.60, dinár 2.30-2.35.

Valutapiac április 10-én:

Bukarest. Devizák: Páris 1153, Berlin —, London 831, Newyork 192.5, Róma 855, Zürich 33.50, Bécs 27.25, Prága 568, Budapest 25, Varsó 18.

Bukarest. Valuták: Napoleon 725, márka —, leva 130, török lira 100, font sterling 815, francia frank 1110, svájci frank 33.00, olasz lira 826, drachma 325, dinár 232, dollár 190, lengyel marka 20, osztr. korona 27, magyar korona 25, seb korona 550.

Zürich. Nyitás-Zárta: Berlin 124.5-124.5, Amsterdam 211.75-212, Newyork 567.5-569.5, London 2462.5-2469, Páris 34.20-34.60, Milano 2525-2530, Prága 1680-1687.5, Budapest 80-77.5, Belgrad 710-710, Bukarest 300-300, Varsó —, Bécs 797/8-797/8.

Motoreke-verseny. A szombaton és vasárnap megtartandó motoreke-bemutató és verseny tartama alatt reggel kilenc órától kezdődőleg Clujon autobszok fognak a közönség

rendelkezésére állani. Az autobszok a Newyork-kávéház elől indulnak. A versenyt a százfenesi vízművekkel szemben lévő sikságon és hegyoldalon fogják megtartani.

Az új kenyérrezsím. Bukarestből jelentik: Április tizedikén életbelépett az új kenyérforgalom. Az új rezsím szerint a barnakenyér kilójának ára 5 lej. A polgármester kötelezte a pékeket, hogy a kenyeret kerek alakban süssék és vagy cimkével, vagy a tésztába nyomott betűkkel lássák el, amely feltüntesse a pék nevét és a kenyér súlyát. Ez nemcsak a barnakenyérre, hanem a félbarna-kenyérre is áll, amelynek ára 7 lej. A fehérkenyér alakja hosszukás is lehet. Erre csak a pék címkejét kell feltüntetni. Az ár szabad és a verseny fogja szabályozni.

SPORT

Csőves kilépett a KAC-ból. Megbizható értesülésünk szerint dr. Hirsch Elemér, a futballvilágban „Csőves” név alatt közismert többszörösen válogatott balhátvéd kilépett egyesületéből, amelynek évek óta tagja volt. Hír szerint dr. Hirsch a bajnokaspiráns Universitatea csapatába való felvételét kérvényezte. A váratlan átlépés, amelynek okát nem tudni, érthető feltűnést keltett sportkörökben.

Az olimpiai nap sportprogramja. Megírtuk, hogy a bukaresti Comitutul Central rendeletére a most közelegő vasárnapot az egész országban olimpiai napnak deklarálták. Az eseményen tartott futballmérkőzések jövedelméből fogják a párisi olimpiászra menő reprezentatív romániai labdarúgó csapat költségeit fedezni. Kolozsváron erre a célra az összes elsőosztályú csapatok fogják mérkőzni, mégpedig délután egy órakor a KKASE a KMTE-vel, háromkor a Haggibbor a CFR csapatával, öt órai kezdettel pedig az Universitatea a Victoriával. Ezt a mérkőzést Gerő Ferenc budapesti jónévű bírógja levezetni. Nagyváradon a vasárnapi program szenzációja a NAC-Törökves találkozója lesz, amelynek keretében a munkáscsapat új játékosai fognak debütálni. Az olimpiai csapat javára az ország minden nagyobb városában lesznek jelentékeny és érdekes mérkőzések.

Husvétii evőeszközök

a legjutányosabb árban kaphatók

KUN MÁTYÁS FIA

üzletében
CLUJ-KOLOZSVÁR, CAL. VICTORIEI 2.

butort, zongorát

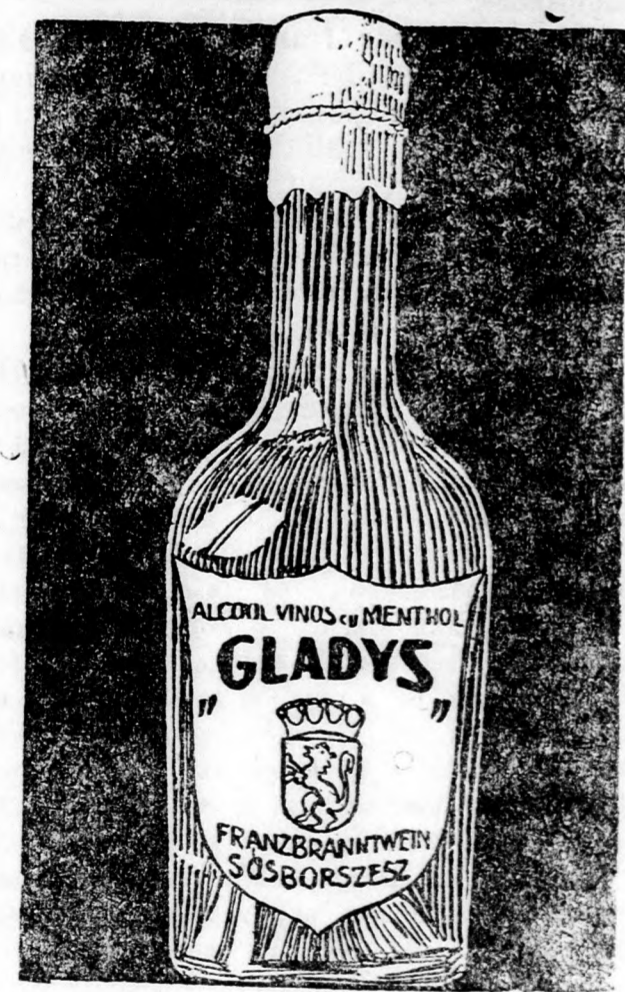
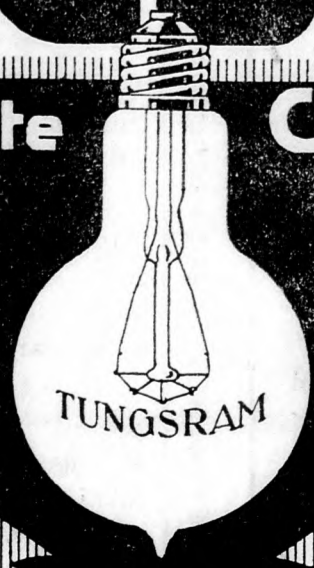
akár venni, ne
sajnálja az utat
Marosvásárhegyre
SZÉKELY ES RÉTI
ERDÉLYI KÖZVETÉSI TÁRS. SZÉKESVÁR
sztalosok furniészükségeiteket legolcsóbban itt szerezhetitek meg

Az előkelő világ cipőkrémje!

VÁSÁROLJON A TERMELŐNÉL! EREDETI GYÁRI ÁRAK!
GYAPJUIPAR R.-T.
SAJÁT GYÁRTMÁNYU GYAPJUSZÖVETEK. CLUJ, CALEA VICTORIEI 24.

TUNGSRAM

ist die beste Glühlampe

„Gladys” sósorszesz üdit,
„Gladys” sósorszesz erősít,
„Gladys” sósorszesz fájdalmat csillapít
Gyártja Herczeg Géza vegyészeti gyára Cluj

Prima bácskai kender
Kapható:
Havas Dezső
Timişoara

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 3.—, vastag betűvel 6.— lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Allásitkeresőknek 30% kedvezmény

Magas árban veszünk

butort, szőnyeget, porcellánt, zongorát, Wertheim kaszát egész lakásberendezéseket. Meghívásra házhoz megyünk.

Beck és Benjámín

Oradea-Mare
Strada Cogalniceanu
Telefon 17-03

Olesón kiárnsítjuk raktáron levő perzsa és gyári szőnyeget, ebédlő-, hálóberendezéseket, antik butorokat.

Az államnyelvből is képesített okleveles írt. tanító állását változtatni óhajtja. Cim a kiadóban. 7075

Keresek fűrésztelepen 4 éves fiam és 1 éves lányom mellé jó házból való, perfekt német lányt. Grósz Armin Sibot (Alkenyér) 7076

Figyelem! Husvétra fakéreg 60 szálás 20 lejért kötesenkint kapható Dávid Hermann bórkereskedésben. Széchenyi-tér 39. szám 7077

Részvénytársaság főkönyvelője esti könyvelést magyar-német levelezést vállal. — Megkereséseket „Mérlegképes“ jeligére a kiadóba kér. 7078

Keresek elsőrendű magyar gyors- és gépirókisszasszonyt német nyelvtudással azonnali belépésre. Jól fizetek. Cim a kiadóban. 7079

Előírásos

hitelesített űrmértékeket gyárt

GRÜNWALD JAKAB
bádógárúüzeme, Cluj-Kolozsvár,
Piata M. Viteazul (Széchenyi-t.) 13

**Hamburg—Amerika
Linie**
UNITED AMERIKAN LINES

Hamburgból-Kanadáig

közvetlen, rendes hajójáratok modern gyorshajóinkkal.

Hamburgból-Newyorkig

„Deutschland“, „Albert Ballin“, „Reliance“ és „Resolute“ új gyorshajóink hetenkint kétszer indulnak

Rendes összeköttetés:

Délamerika, Cuba—Mexikóval

Minden osztályon elsőrendű ellátás. 2, 4 és 6 ágyas kabinok a III-ik osztályon. Társalgási termek minden osztályon. Utlevélügyekben, valamint az összes utazási lehetőségekről felvilágosítást mindenkor készséggel és ingyen ad a romániai vezérképviselet

Lazar H. Lazarovitz

Oradea-Mare, Piața Mihai Viteazul 5.
Bucuresti, Calea Griviței 183.

Kohn Márton Târgu-Murăș

ajánlja kitűnő

כשר של פסח

borait, seprő- és szilvapálinkát, úgy kicsinyben mint nagyban

Erdélynek legdusabban felszerelt rövid, nürnbergi-, diszműáru és játékaru nagykereskedése

Nussbaum Testvérek

Târgu-Mureș (M.-Vásárhely) Tel. interurban 200

ELADÁS CSAK VISZONT-
ELADÓKNAK

Koetitzer Leder- und Wachstum-Werke A.-G. Koetitz

VÁSZON KÖNYVKÖTÉSZETRE

KALIKO, BUKRAM, CANVAS, CREPON, PANAMA, ECRUDA, SHIRTING, HOFTGAZE, GRADL ETC.

VÁSZON PODGYÁSZBÉLÉSNEK

Azonnal a bucaresti raktárból szállít a főképviselő: **Ing. Herm. Zoldy București** Strada Edgard Quinet 3/1. Telefonszám: 34-62

Rapid 4 és 6 csapos sörlefejtő készülékek Gloria és korona dugaszológépek, valamint az összes alkatrészek

külön kaphatók a

Banca Industrială și Comercială, Cluj, Strada Regina Maria 9.

Parafa- és koronadugót állandóan raktáron tart

Első Erdélyrészi Ekszerárugyár

Cluj, Calea Regele Ferdinand 19. szám
Telefon interurban 2-13 ★ Sürgönyc: Juvaere, Cluj

Ekszerárugyártás, nagykereskedés

Fogászat arany és farrasztó ★ Arany, ezüst és platina beállítás!

Kienzle és Schwarzwaldi órákban, valamint kinaezst tárgyakban nagy lerakat.

Csak viszontelárusítóknak!

Mégis csak legjobb akésnélküli borotváló por, amely az ország legrégebb gyártmánya

mely most ujonnan átpreparálva,

az arcot nem marja és kellemes hatást hagy utána

„RASOL IDEAL“

Kapható 1/4, 1/2 kg. szép csomagolásban. 5 kg. vétel franco lei 145.—, kisebb mennyiségben lei 30.—, vidékre lei 40.— kgkint. Óvakodjunk az ártalmas utáztatottól. Csak az „Ideal“ felírásu valódi

Reszling József fodrász
Cluj, Calea Regele Ferdinand 30.

„SIRPINOL“

legjobb az a légzőszervek megbetegedései ellen. Ugymint: Tüdő- és hörghurut, köhögés, szamárköhögés és tuberkulózis ellen. Mindenképpen kérje házi orvosát, hogy „Sirpinol“-t rendeljen!

Kapható minden gyógyszer-tárban

Készíti: Mera Viktor „Fehér Kereszt“ gyógyszer-tára Reghinul-Sásesc

LÁDAGYÁR

Mindennemű ládákat és fadóbozokat összeszegezett és szedeti részekben megrendelésre azonnal készíti és szállít a legolcsóbb napi áron

Sajovics és Lebovits fakeskedés és ládagyár
Cluj, Strada Cernanți (volt Kajántól-ni) 1 szám

ANTON ROSENZWEIG

LIBRARIE / BUCHHANDLUNG
CLUJ, P. MIHAI VITEAZUL 37-38
(v. Széchenyi-tér). Alapított 1890 (saját ház)

ספרים האנדרלונג

DETAIL / ANGRO

Mindennemű héber ima- és tankönyvek, valamint mindenféle rituális cikkek nagykereskedése, ugyanintén gyapju és selyem nagy és gyermektaleszek gyári lerakata. — Hitoktatók, rabbik és viszonteladóknak nagy árkedvezmény mellett azonnal pontosan postán szállít. Meg nem felelő áruért a pénzt visszaküldöm.

Weisz Testvérek Rt.
szalagszövőgyára Satu-Mare

Gyárt bórkereskedők részére cipő- és csizma-huzót (struplit), rélcipő selyemfűzőt. Rövid-áru nagykereskedőknek különféle selyem-szalagokat a legversenyképesebb árakban!

BERKEZTŐSÉGI
MIVÁLTAL ES
Cluj-Kolozsvár,
Pop, (Brassay
Telefon: Szer
Kinyomtatási
N. Sz.
Készítők ki
szervezettség
Kéziratok
adank vi

1924 április

Rövid eg
nyeinék harm
nelem szinpa
leghatalmasab
zatlan császár
Wilson halála
gyeplőt, amel
tized óta nép
Az utolsó tiz
tett az ember
követő idők f
gulcött végig
világ régi ut
nekestül forga
régi világ rég
le a politika,
egyes megnyi
A régi vezé
tömegek elves
és vak eszkö
eseményeknek
kező évek sze
zötti nemzeti
különböző irá
elhatározó mé
éledő nemze
világ régi vez
mellüket ezek
metlenül bám
is tehetetlen t

Az új kor
gából, akik f
lános zürzavar
lemmel mértél
és különös di
nak az esemé
sokszázezerny
és akaratlan
Ilyen ura
is, aki azok
akik hideg és
és józan szám
az utolsó tiz
idegállapotát.
legmarkásab
tendőnek, agy
pek és osztál
mét gyorsan
ségebe lerea
volt, akinek
gyötrelme, üt
renciák, kéte
nok ledöntése
születése, ara
Igy lendü
latra, ahonna
dalma sorsán
jutott. Hogy
sokan fogják
mindenekfele
az ellenfelei
A háboru
ember volt,
ken már a b
Tulajdonképe
dött. Míg a
pusztultak el
indult a tök
kncnernek
mokban má
kéz igazgato
Stinnes Hug
gyona, beföl